

Seni Perubatan Alternatif Di Malaysia: Analisis Permasalahan Metode Rawatan

The Art of Alternative Medicine in Malaysia: An Analysis on Treatment Methods

Mohd Farhan Md Ariffin (Pengarang Penghubung)

Jabatan Al-Qur'an dan Al-Hadith, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya (UM),
50603, Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: +6019-2169194 E-mel: al.muqarrobiin@gmail.com

Khadher Ahmad

Jabatan Al-Qur'an dan Al-Hadith, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya (UM),
50603, Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: +6012-6652451 E-mel: khadher82@um.edu.my

Nor Izati Samsudin

Jabatan Al-Qur'an dan Al-Hadith, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya (UM),
50603, Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: +6014-5307270 E-mel: izatisamsudin@gmail.com

Mohamad Zaim Ismail

Jabatan Syariah dan Ekonomi, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya (UM),
50603, Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: +6013-4061865 E-mel: areim89@gmail.com

Muhammad Ikhlas Rosele

Jabatan Fiqh dan Usul, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya (UM),
50603, Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: +6014-8399331 E-mel: ikhlas.rosele@yahoo.com

Abstrak

Pusat rawatan alternatif berasaskan Islam mahupun tradisional semakin lama semakin bertambah dan berkembang bak cendawan selepas hujan. Ini bertitik tolak dari sambutan menggalakkan masyarakat terhadap rawatan alternatif di Malaysia. Terutama sekali bagi penyakit yang tiada ikhtiar cara rawatan di hospital dan klinik kesihatan mahupun bagi para pesakit yang hampir putus harapan. Berdasarkan pemerhatian, di sebalik keghairahan masyarakat mencari kesembuhan di pusat rawatan alternatif, masih terkandung seribu satu macam permasalahan dan kemusykilan yang memerlukan penyelesaian berkesan.

Bidang rawatan alternatif umpama jalan licin, jika tersilap langkah pasti akan tergelincir dari kebenaran. Selanjutnya, kajian ini juga dilakukan untuk mengenal pasti sebanyak mungkin permasalahan berkaitan metode rawatan yang terdiri dari amalan salah dan teknik meragukan dalam perubatan alternatif di Malaysia dan selanjutnya membahaskan keabsahannya menurut perspektif Al-Quran dan Al-Sunnah. Metodologi utama yang digunakan dalam kajian ini ialah analisis terhadap 70 pusat rawatan alternatif sama ada terhadap pusat rawatan alternatif Islam mahupun pusat rawatan alternatif tradisional serta dilakukan juga kajian perpustakaan dalam mencari dalil keabsahan teknik dan kaedah rawatan untuk dijadikan

panduan berguna kepada orang ramai.

Katakunci: Perubatan Alternatif; Metode Rawatan; Amalan Salah; Teknik Meragukan

Abstract

Alternative medical centres based on Islamic and traditional practices have expanded and flourished in Malaysia. This is due to massive response from Malaysian community towards alternative treatment in Malaysia. This is especially evident for diseases which could not be cured by the hospital and health clinic or for patients who have lost hope. Based on observation, even though there is significant interest among the community to find cure through alternative medical centres, there still exist many problems and questions that need effective solutions. The alternative medical field is like a slippery road in which a wrong move will lead to deviation from the truth. Hence, this research will identify as much as possible problems related to the methods of alternative treatment which consist of wrong practices and doubtful techniques practised by alternative medical centres in Malaysia and then discuss its legality or validity according to Al-Quran and Prophetic Tradition. The main methodology used in this research was an analysis on seventy (70) alternative medical centres, whether Islamic or traditional. It also includes library research to find the validity of the alternative treatment techniques discussed in this paper as guidance to all concerned.

Keywords: Alternative Medical; Treatment Method; Improper Practice; Curious Technic

Rujukan

Abu Dawud, S. A. S. A. (2000). Sunan Abi Dawud. Dar al-Salam li al-Nashr wa al-Tawzi', Riyadh, Saudi Arabia.

Ahmad Hanbal, A. A. S. (2001). Musnad al-Imam Ahmad bin Hanbal. Mu'assasah al-Risalah, Beirut, Lubnan.

Basri Ibrahim (2009). Isu-isu Fiqh Halal dan Haram Semasa, Ilmu, Akidah, Syariah dan Akhlak. Al-Hidayah Publication, Selangor, Malaysia.

Hizwan, A. A. (2012). Bomoh Di Alam Melayu: Sumber Ilmu Perbomohan. Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur, Malaysia.

Jahid Sidek (2004). Berpawang dan Bersahabat dengan Jin dari Perspektif Islam. Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd, Kuala Lumpur, Malaysia.

Jawiah, D., & Wan Awang, W. A. (2010). Sunnah Dan Bidaah Dalam Amalan Orang Melayu. Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, Malaysia.

Jazari, A. S. M. M. (1979). Al-Nihayah fi Gharib al-Hadith wa al-Athar. Al-Maktab al-'Ilmiyyah, Beirut, Lubnan.

Khadher, A. (2012). Analisis Hadith-Hadith Mengenai Rawatan Sihir Dalam *Al-Kutub Al-Sittah*: Aplikasi Di Pusat Rawatan Islam Di Malaysia. Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur, Malaysia.

Khadher, A., & Ishak, S. (2011a). Hadith-Hadith Mengenai Sihir dan Rawatannya dalam Al-Kutub Al-Sittah: Satu Analisis Kualitatif. Al-Bayan: Journal of Al-Quran & Al-Hadith, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya, Kuala Lumpur, Malaysia.

Khadher, A., & Rushdi, R. (2011b). Hukum Semasa Dalam Rawatan Islam: Isu Terhadap Pengamalan Kaedah "Scanning" Dalam Rawatan Penyakit Gangguan Makhhluk Halus. Prosiding Seminar Hukum Islam Semasa VII. Anjuran: Jabatan Fiqh dan Usul. Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur, Malaysia. Pada 14-15 Disember 2011.

Khadher, A., & Mohd Farhan, M. A. (2013a). Khurafat Tahyul dan Teknik Mistik dalam Rawatan Alternatif. Prosiding Seminar

Hasil Penyelidikan Sektor Pengajian Tinggi Kementerian Pendidikan (SHP-KPT 2013). Anjuran Universiti Utara Malaysia (UUM), Kedah, Malaysia. Pada 2-3 Julai 2013.

Khadher, A., & Mohd Farhan, M. A. (2013b). Pusat Rawatan Islam Di Malaysia: Antara Tanggungjawab Dan Keuntungan. Prosiding Seminar Hasil Penyelidikan Sektor Pengajian Tinggi Kementerian Pendidikan (SHP-KPT 2013). Anjuran Universiti Utara Malaysia (UUM), Kedah, Malaysia. Pada 2-3 Julai 2013.

Mohd Farhan, M. A. (2012). Khurafat Dan Tahyul Menurut Hadith: Kajian Terhadap Filem Seram Malaysia. Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur, Malaysia.

Muslim, H. Q. N. (2000), Sahih Muslim. Dar al-Salam li al-Nashr wa al-Tawzi, Riyad, Saudi Arabia.

Zaharuddin, A. R. (2011). Siri Soal Jawab, Mutiara Akidah dan Ibadah. Grup Buku Karangraf, Shah Alam, Selangor, Malaysia.

Zulkifli, H. (2013). Yusuf al-Qaradawi dan Sumbangan Pemikirannya. Global Journal al-Thaqafah, Kolej Universiti Islam Sultan Azlan Shah, Malaysia, 3(1): 51-66. doi : 10.7187/GJAT332013.03.01

Wahid, A. S. (1996). Jin & Syaitan, Serta Penyakit Akibat Sihir: Panduan Mencegah Dan Merawatnya. Darul Nu'man, Kuala Lumpur, Malaysia.